

Літературний жанр "еко-футуризм"

Ярослав Брунько

Еко-футуризм — це літературний жанр (у першу чергу поетичний), що досліджує синергію високих технологій та біосфери. Якщо класична еколітература часто апелює до ностальгії за "втраченим раєм" або жаху перед забрудненням, то еко-футуризм дивиться вперед. Його головна ідея — Симбіоз.

ДАТА ЗАСНУВАННЯ: 22.04.2026

АВТОР: Брунько Ярослав Олександрович

Це простір, де сонячна панель естетично прирівнюється до крила метелика, а міська архітектура розглядається як продовження лісової екосистеми.

Естетичні ознаки еко-футуристичного тексту:

- **Світлоцентричність:** Сонце виступає як головне джерело енергії та символ інтелекту.
- **Віталізм:** Кожен рядок просякнутий енергією життя. Навіть опис металу чи пластику в цьому жанрі передбачає їхню переробку або включення в природний цикл.
- **Футуристична лексика:** Поеднання архаїчних природних образів із термінами майбутнього (напр. "квітучі сервери", "коріння оптичного волокна").

Ключові засади жанру:

- **Відмова від "дихотомії ворожнечі":** Технології більше не є ворогами природи. У світі еко-футуризму людина використовує інтелект для регенерації планети, а не для її експлуатації.
- **Оптимізм як спротив:** Усвідомлений вибір на користь надії. Жанр відмовляється від естетизації занепаду на користь естетизації відновлення.
- **Біологічна метафоричність:** Мова творів насичена науковими термінами (фотосинтез, регенерація, нейромережі, екосистеми), які вплітаються у традиційну лірику.

Перший вірш у цьому жанрі

"Мій еко-футуристичний старт"

Я не пишу про попіл і розруху,
Про чорні ріки й мертві береги.
Я чую, як майбутнє віє в вуха,
Скидаючи заіржавілі борги.
У моєму місті стіни — це легені,
Вони фільтрують смог і п'ють туман.
І вежі сонячні, високі та зелені,
Лікують світу вигаданий план.

Тут замість нафти — світло у каністрах,
А замість шуму — тихий шепіт віт.
Ми не втекли у гори, ми в магістрах
Переписали цей задимлений графіт.
Я бачу дрон, що сіє в полі кедри,
І код програми, що росте як хміль.
Ми нарешті не крадемо у надр,
Ми множимо життя на сотні миль.